

การดำเนินงานด้านอาหารปลอดภัยศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ ผักปลอดสารพิษ บ้านโคกพระ ม.๓ ต.นาป่า
แขวง อ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ ด้วยกลไก คณะกรรมการระบบสุขภาพตำบลนาป่าแขวง (พขต)
(คณะกรรมการไทนาป่าแขวงบ่อแก้ว)

นางสาวพุดธิดา ศรีวิชา และคณะ
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลวินัยดี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพแบบพรรณนา (Descriptive qualitative research) โดยใช้
การสัมภาษณ์เชิงลึก แบบกลุ่ม ในการเก็บข้อมูล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้
เกษตรอินทรีย์โดยกลไกระบบสุขภาพตำบลนาป่าแขวง บ้านโคกพระ ม.๓ ต.นาป่าแขวง อ.ปทุมราชวงศา จ.
อำนาจเจริญ โดยใช้มุมมอง ๔ มิติของ การประเมินแบบ Balanced Scorecards การวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิง
ประยุกต์ เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่ม กับ (๑) กลุ่มผู้นำการเปลี่ยนแปลง ได้แก่
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้นำชุมชน จำนวน ๘ คน
(๒) กลุ่มทีมสุขภาพ ได้แก่ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่ตำบลนาป่าแขวง (อาจ เป็น นักวิชาการสาธารณสุข
พยาบาล วิชาชีพ หรือเจ้าพนักงานสาธารณสุข) จำนวน ๖ คน (๓) กลุ่มทีมสุขภาพจากภาคประชาชน ได้แก่
ผู้นำชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุข ผู้แทนกลุ่ม ชมรม จำนวนทั้งหมด ๓๐ ท่าน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการ
วิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการศึกษา พบว่า การดำเนินงานด้านอาหารปลอดภัยศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ ผักปลอดสารพิษ
บ้านโคกพระ ม.๓ ต.นาป่าแขวง อ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ ด้วยกลไก คณะกรรมการระบบสุขภาพตำบล
นาป่าแขวง (พขต) (คณะกรรมการไทนาป่าแขวงบ่อแก้ว) มีการใช้ข้อมูลในการวางแผนร่วมกับภาคีเครือข่าย โดยมี
รูปแบบการจัดการคือการมีภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมเป็นแกนนำในการขับเคลื่อนในชุมชน ประกอบด้วย
(๑) ภาคผู้ให้บริการ (๒) ภาคส่วนราชการโดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ (๓) ภาคประชาชนและ
อาสาสมัครสาธารณสุข ส่วนรูปแบบการจัดการที่มีจุดเด่น คือ การมีคณะกรรมการไทนาป่าแขวงบ่อแก้วร่วม
ขับเคลื่อน ทุกกิจกรรมทุกด้านแบบองค์รวมภายใต้ประเด็นคุณภาพชีวิตและผลักดันให้เกิดธรรมนูญสุขภาพ
ชุมชนคนนาป่าแขวง โดยปัจจัยที่นำไปสู่ผลสำเร็จคือ การมีนโยบายการจัดการระบบสุขภาพที่ชัดเจน การมีส่วนร่วม
ร่วมของชุมชน การมีคณะกรรมการจัดการระบบสุขภาพตำบลที่มีศักยภาพ ผู้บริหารทุกระดับเห็น
ความสำคัญและให้การสนับสนุนติดตามอย่างต่อเนื่อง

สรุป

คำสำคัญ : ระบบสุขภาพ, ระบบสุขภาพระดับตำบล, คณะกรรมการไทนาป่าแขวงบ่อแก้ว, ธรรมนูญสุขภาพ
ชุมชนคนนาป่าแขวง

อ้างอิง